

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

Hyvä tavoite. Kuka tai ketkä kaikki ovat vastuussa ruokasektorin kokonaistuotannon arvon kasvusta (joka mahdollistaa myös tuottajahintojen nousun). Ja kuka tai ketkä ovat vastuussa kilpailukykyisen ja ennustettavan toimintaympäristön synnystä ja miten tätä mitataan?

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

Rakenteellinen korjaus: Nämä lauseet ensimmäisen lauseen jälkeen -> Työvoimaa ja osaamista on saatavilla ja ruoka-alalle koulutetaan jatkuvasti uusia osaajia. Alan opinnot sekä ala työllistäjänä ovat veto- ja pitovoimaisia.

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

Korjaukset:

Tuotantoeläinten hyvinvointi tunnistetaan osaksi -> Tuotantoeläinten hyvinvointi on osa kestäväää...

Päätöksenteossa otetaan huomioon -> päätöksenteko huomioi..

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

-

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

Kysymys: Ruokajärjestelmä tekee laajasti yhteistyötä positiivisten luontovaikutusten todentamiseksi sekä indikaattorien löytämiseksi.

- >Tarkoittaako tämä, että ensin luodaan/ löydetään mittarit positiivisten luontovaikutusten todentamiseksi.

Korjaus: Suomeen ei tuoda tuotteita ja raaka-aineita, jotka lisäävät luontokatoa

-> vähennetään niiden tuotteiden tuontia, jotka tutkitusti lisäävät luontokatoa.

Rakenteellinen korjaus: Aloitetaan lauseella -> Maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuus lisääntyy erilaisten tuotantotapojen kuten luomutuotannon, uudistavan viljelyn, laidunnuksen ja luonnonhoidon ansiosta. Peltojen maaperän eliöstö ja mikrobisto monipuolistuu nykyisestä, ja lajiston monimuotoisuutta seurataan aktiivisesti peltotasolla.

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

-

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havaintoj

Tässä osiossa olisi keskeistä mainita Suomalaiset ravitsemussuositukset. Suositukset perustuvat tutkittuun tietoon ja ne ottavat kantaa sekä terveyttä edistävään että ympäristön kannalta kestävään ravitsemukseen ja ruokajärjestelmään.

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

4.5 Kohta: Laaja-alainen, hallinnonalojen rajat ylittävä maaseutupolitiikka tukee maaseudun pitämistä elinvoimaisena turvaten riittävät palvelut paikallisille asukkaille, etätyön tekijöille ja vapaa-ajan asukkaille.

Kommentti: Ruokajärjestelmä on laaja ja ei voi koskea vain maaseutupolitiikkaa. Miten huomioidaan muutkin toimialahallinnot?

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

Kiitämme mahdollisuudesta kommentoida Ruokastrategiaa. Strategiaa on huolella valmisteltu ja viimeistellyn oloinen. Siinä on selkeä ja looginen rakenne. Strategialle ominaisesti teksti sisältää tavoitetiloja, jotka ovat erinomaisia, mutta samalla tuntuvat osin epärealistisilta – erityisesti, kun toimenpiteitä ei vielä ole. Herää kysymys, on strategian tavoitteet aidosti saavutettavissa. Tähän liittyen strategiaan olisi ehkä paikallaan kirjata minimissään se, ketä/ketkä ovat kulloinkin vastuussa strategisten tavoitteiden toteutumisesta sekä se, miten tavoitteiden toteutumista mitataan. Osassa tavoitteista (esim. Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa) vastuutahot on kuvattu selkeästi.

Yksittäisenä huomiona: on oletettavaa, että sekä visio että strategiset painopisteet ovat kansalliselle tasolle, mutta useassa kohdassa se jää kuitenkin mainitsematta. Olisiko tarpeen rajata lauseita juuri kansalliselle tasolle (esimerkki alla, S.7 Kappale 2)

Visio:

S. 6 Kappale 5: Mitä tarkoitetaan käytännössä ”Julkishallinto jakaa riskiä ja kannustaa monipuoliseen liiketoimintaan”? Lause on hyvin abstrakti.

S. 6 Kappale 6: Kuluttajan roolia korostetaan Visiossa. Kaipaamme näkökulmaa tai kommenttia siitä, miten yhteiskunta tukee kuluttajaa. Poliittinen hintaohjaus (verotus) on yksi tapa ohjata ja tukea kuluttajaa.

S. 7 Kappale 1: Mitä tarkoittaa rohkea yhteistyö?

S. 7 Kappale 2: Suomen ruokajärjestelmä pysäyttää maatalousympäristön luontokadon sekä edistää luonnon monimuotoisuutta, tukee ihmisten hyvinvointia ja elinkeinojen kannattavuutta. - Tämä on iso lupauksia sisältävä lause. Olisiko tarve tarkentaa, ovatko tavoitteet kansallisia vai globaaleja?

S. 7 Kappale 3: Suomeen on luotu -> Suomeen on luotu kansallinen ..

Yksittäisenä huomiona: Suomalaiset metsät osana ruokajärjestelmää, luonnonmarjojen ja sienten kasvupaikkoina, tuntuvat jäävän kokonaan vaille mainintaa strategiassa. Tulisiko tämä "ruoka-aitta" huomioida?

Sanasto: Sanaston sanaa Kalatalous ei löydy tekstistä.

Kara Anna
Hansel Oy